

“De lamme zal springen als een hert!”

Liturgiesuggesties:

Gezang 415: 1, 2 en 3

Psalm 91: 1 en 2

Psalm 75: 1

1^e Schriftlezing: Jesaja 35: 1-10

Psalm 68: 2 OB

2^e Schriftlezing: Handelingen 3: 1-11

Psalm 130: 1 (OB)

Na verkondiging: Gezang 291: 1 en 2

Gezang 427: 1 en 2

***

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

De mens van Handeling 3 zit al jaren bij de ingang van de tempel.

Al meer dan 40 jaar, om precies te zijn.

[U leest dat in hoofdstuk 4 vers 22.]

Hij is invalide.

Lopen kan hij niet.

Kinderverlamming.

Hij weet niet beter.

Altijd afhankelijk van anderen.

Iedere dag mensen, die hem moeten brengen en halen.

Jaar in, jaar uit.

Trap op, trap af.

En altijd weer je hand moeten ophouden.

‘Aalmoes, al ‘t u blijft!’

Wat moet je ook als je twee lamme benen hebt.

Wat een klein wereldje heeft die man bij de poort.

Z’n huis, ach dat zal niet veel hebben voorgesteld.

Z’n vaste dagelijkse stekkie is bij de toegangspoort van de tempel.

En verder, ach verder ... geen nieuws.

‘Ja, je hoort wel eens wat.’

‘Je maakt ook wel eens iets mee.’

Maar het is altijd ... op afstand.

Je hebt er persoonlijk geen deel aan.

Hoe zou je ook kunnen ... verlamd als je bent.

Van de schoot van je moeder aan.

Van het sociale en godsdienstige leven is de lamme uitgesloten.

Voorzieningen voor ouderen en gehandicapten ... wie zal dat in die tijd betalen?

Er werd bovendien hard geoordeeld in die dagen.

Een verband tussen zonde en ziekte was gauw gelegd:

“t Zullen z’n ouders wel zijn geweest.’

'God straft natuurlijk de zonde van de ouders met zo'n kind.'
Bikkelhard kunnen mensen soms zijn.
Ook vandaag nog.
Wat oordelen we niet gauw over het gedrag van een ander.
"t Is vast z'n eigen schuld.'
'Ze zal vast wel iets uitgespookt hebben.'
"t Is z'n karakter.'
'Waar twee kijven ...'

't Is dat de man bij de tempelpoort nog enigszins getolereerd wordt.
Want aalmoezen geven ... da's een nobel werk.
Daar zul je - ongetwijfeld - door God straks voor beloond worden.
't Is dus helemaal niet zo verkeerd, zo'n verlamde daar bij de poort van de tempel.
Hij stelt je tenminste nog in staat om goede werken te doen.
'Bedankt zeg, dat ik vandaag een shekel aan je kwijt kan!'

* * *

't Is inmiddels tegen het negende uur van de dag.
Dat is drie uur 's middags.
Tijd voor het 'avondoffer' en het 'avondgebed'.
Dat was al jaren, al eeuwen zo.
Iedere dag - moet u weten - waren er drie diensten in de tempel.
Om drie uur 's middags was de laatste.
Men noemde dat het 'avondgebed'.
Lucas - de schrijver van Handelingen - is onuitputtelijk met details.
Overall moet je op letten.
Achter alles zit een diepere laag, een diepere betekenis.
"Petrus en Johannes gingen op naar de tempel tegen het uur van het gebed, dat is het negende."
Het negende uur.
Dat is, broeders en zusters, het uur waarop op Goede Vrijdag ... Jezus van Nazareth zijn hoofd buigt en roept: 'Het is volbracht.'
Het uur van het offer.
Het uur van het gebed.

Op dat 'geladen' moment van de dag haasten Petrus en Johannes zich naar de tempel.
'Ze gingen op', verteld Lucas.
Want naar de tempel gaan ... dat is 'op-gaan'.
Ook omdat je daarvoor nogal wat trappen voor moet op klimmen.
Je 'ziet' als het ware de beweging van beneden naar boven gaan.
Op-gaan naar Gods huis.
Op-klimmen om God te ontmoeten.
Om te bidden in zijn directe nabijheid.
In de tempel - het huis van gebed.
Gedreven door de Heilige Geest.

Een heel contrast als je dat vergelijkt met die man bij de poort.

Petrus en Johannes zijn één en al activiteit.
De lamme ... is het toppunt van passiviteit.
Hij kan immers niet lopen.
Hij wordt ieder dag gedragen.
Hij hoort bij de tempel.
Hij is het ware gezicht van de tempel geworden en niet de Schone Poort..
Verlamd.

Het is, broeders en zusters, niets minder dan een aanklacht tegen het volk dat het oude verbond met God verlaten had.
Er mocht immers niemand in Israël gebrek hebben.
Een bedelaar in het huis van de HERE?
Dat is voor God onaanvaardbaar.
Zo wordt de verlamde man bij de tempelpoort tot het symbool van het volk Israël.
Een volk dat het oprecht dienen van God had verlaten.

*

Maar Petrus en Johannes denken daar helemaal niet aan.
Voor hen zijn het ton-vergetelijke dagen in Jeruzalem.
Er is heel wat gebeurd, die afgelopen dagen.
Wat een feest.
Wat een Pinksterfeest.
Duizenden mensen die tot het geloof zijn gekomen.
Feest in Jeruzalem.
Feest in de hemel.
Feest voor de discipelen.
Maar ná het feest gaat het gewone leven verder.
'Wat nu?'
Stilletjes teruggaan naar Galilea?
Daar nog wat na-genieten van het succes?
Nee.
Jezus gaf hen de opdracht: 'Wees mijn getuigen!'
'Begin in Jeruzalem, in je naaste omgeving, en dan verder ... Judea, Samaria ... tot aan de uiteinden van de bewoonde wereld.'

Het werk van Jezus gaat - ook na zijn hemelvaart - op aarde door.
De Heilige Geest geeft de discipelen - na Pinksteren - kracht om te getuigen en om te genezen.
"En vele wonderen en tekenen geschiedden door de apostelen." (Hand. 2: 43)

*

En zo Lucas beschrijft ons haarfijn - tot bijna in detail - dit genezingswonder.
Daar is hij arts voor.
Maar Lucas is ook evangelist.
Brenger van een blijde boodschap.
Want Jezus is ... de Heiland van de wereld.
Hij is het, die heelheid brengt in situaties die zo verschrikkelijk uitzichtloos lijken.

Hij doorbreekt ze.
Hij laat zien dat Hij alle macht heeft ... in de hemel en op de aarde.
Ook voor deze verlamde mens ... bedelaar aan de poort van het bedehuis van God.

***

Als thema zette ik daarom boven de preek van vanavond:
"De lamme zal springen als een hert."
Dat zijn woorden van Jesaja.
Profetische woorden.
Want Jesaja, broeders en zusters, profeteert van het rijk dat zal komen.
Midden in de ballingschap.
Midden in de uitzichtloze situatie van het volk van Israël ... ver weg van Jeruzalem en de tempel.
Jesaja profeteert van het rijk van vrede.
In een geteisterde, van bloed doordrenkte en ontluisterde aarde ... profeteert Jesaja van een nieuw paradijs.
Als de storm van geweld is gaan liggen ...
Als de woestijn zal bloeien vol met prachtige bloemen ...
dan komt God op aarde.
Hij komt op aarde om te oordelen over de volken.
Hij komt op aarde om volk van zijn verbond te verlossen.
En dan beschrijft Jesaja ons een stoet van mensen die Hem zullen ontvangen en binnen halen:
Blinden, doven, lammen, stommen.
Maar die blinden ... zullen niet meer blind zijn.
Ze zullen genezen zijn.
En de doven ... zij zullen weer kunnen horen.
En de lammen zullen springen als een hert.
En de tongen van de stommen zullen jubelen.
Als God op aarde komt.
Als God zijn heerschappij op aarde zal aanvaarden.

*

God, broeders en zusters, is gekomen.
In een stal, in Bethlehem.
In zijn Zoon, het Kind waar Hij zoveel van houdt.
In Jezus van Nazareth is Gods Koninkrijk, Gods Koningschap, op aarde gekomen.
Zijn Messiaanse rijk van vrede.
Daarom kan het ook feest worden - ook voor deze mens bij de Schone poort van de tempel.
Hij zal straks springen als een hert, omdat - in de naam van Jezus - hem genezing wordt geschonken.
De lamme.
Hij zal springen als een hert!

* * *

Vandaag blijven twee mannen bij hem staan.
Eén van hen kijkt hem scherp aan.
“Zilver en goud bezit ik niet ...”
‘Ach, da’s nou jammer.’
‘Wat heb je aan zulke mensen?’
“Maar wat ik heb, dat geef ik je: In de naam van Jezus, de Nazoreeër: Wandel!”
En voordat de man beseft wat er gebeurt, staat hij weer op zijn beide benen!
Hij staat!
En hij gaat, springend van vreugde, met Petrus en Johannes de tempel in.
Om God te loven!
‘Halleluja!’
‘God is goed!’
‘Ik kan weer lopen.’
‘Dank zij Jezus!’

*

“De lamme zal springen als een hert.”
Ik las enige tijd geleden het verhaal van een verslaafde vrouw.
Ze was jaren verslaafd geweest aan verdovende middelen.
Ze leefde in donker Amsterdam.
Ze had het leven ‘van binnenuit’ leren kennen.
En er waren weinig geheimen voor haar overgebleven.

In die jaren waren haar ook heel wat ‘aalmoezen’ gegeven.
Door goed bedoelende hulpverleners.
Om haar - in ieder geval - uit het criminele circuit te halen.
Gratis schone spuiten.
Gratis logies in een gevangeniscel.
En driemaal per week gratis Methadon.
Maar ze kreeg genoeg van déze aalmoezen.
Het kleine wereldje waarin zij leefde, veranderde er niet door.

Toen hoorde ze van de ‘Naam’.
Christen-jongeren vertelden haar over Jezus.
Dat gaf haar hoop.
Dat veranderde haar leven.
Met Gods hulp leerde ze haar verslaving te overwinnen.

Want Gods hulp gaat verder dan vandaag.
Door Hem verandert de ‘basis’ van je leven.
Door Hem wordt de cirkel van je verlamming doorbroken.
In één van de evangelische afkickcentra is er voor haar een nieuw leven begonnen.
Jaren zat zij hulpeloos langs de levensweg.
Nu gaat ze - door Gods kracht - over een nieuwe weg.

* * *

Verlamd.

Zonder geloof in de naam van de Here Jezus ... zijn mensen, broeders en zusters,
geestelijk gesproken, wat de mens van Handelingen 3 lichamelijk was: Verlamd!
De zonde heeft hun wereldje beperkt.
Die wereld is maar wat klein als er geen plaats is voor God en zijn Woord.
En zelfs al heb je de mooiste plekjes in het leven gevonden ...
Zelfs al behoor je tot de grootste geluksvogels in de ogen van mensen ...
Zonder geloof ben je - geestelijk gesproken - als een verlamde.
En zo zit je dan langs de weg van het leven.
Afhankelijk van wat anderen met je en voor je doen.
Geen doel, geen richting, geen hoop!
Slechts wachtend op het einde van je leven.
Er is gelukkig iets aan te doen.
Je hoeft niet 'verlamd' langs je levensweg te blijven zitten.
In Jezus' naam: Geloof!
Sta op en wandel!

*

En als Petrus en Johannes, broeders en zusters, - in Jezus' naam - Gods genezende
kracht aan de verlamde hebben mogen doorgeven ... begint er ook voor hem een
nieuw leven.
Voor het eerst in zijn leven kan hij lopen.
Waarheen hij zal gegaan zijn?
Eerst naar huis?
Naar burens en familie?
'Ik heb jullie voortaan niet meer nodig.'
Nee.
Hij gaat - zei ik al - eerst naar de tempel.
Naar het huis van God.
Jaren heeft hij - uit de verte - de geluiden uit dat Huis opgevangen.
Nu kan hij er zelf naar toe.
Om God te danken.
Om het lied mee te zingen, waarin hij nooit zelf had kunnen meezingen.

*

"In Jezus' naam!"
Jezus ... die nog geen twee maanden eerder zijn leven geeft aan een kruis, schenkt
deze verlamde het 'Leven'.
40 Jaar was deze mens verlamd.
Een mensenleven lang.
Ik lees er toch nog iets meer in.
40 Jaar ... die tijd doet me denken aan de 40 jaar van Israëls reis - door de woestijn -
naar het beloofde land.
40 Jaar - uitzichtloosheid en onzekerheid.
40 Jaar - slechts moeten vertrouwen op Gods beloften.

De mens van bij de toegangspoort van de tempel wordt voor mij het symbool voor het
volk van God in de dagen van Jezus.
Een volk dat verlamd is door alle regels en wetten en rituelen.

Verlamd door het verdienen van eigen gerechtigheid en het doen van goede werken voor zichzelf.

Verlamd door eigen godsdienst en eigen religiositeit.

Ze hebben niet willen luisteren naar de woorden van Jezus.

Ze hebben Hem niet als hun Messias willen erkennen.

Ze hebben zichzelf verlamd, door Hem aan een kruis te laten spijkeren.

“Zijn bloed komen over ons en onze kinderen.”

Ze hebben Hem niet als hun Heiland erkend.

Ze hebben Hem verworpen.

“Het Lam, dat de zonden der wereld wegneemt.”

Ze hebben hem op-geofferd.

Daarom verlamd.

40 Jaar lang.

En nu is het Pinksteren geweest.

De Heilige Geest is met kracht uitgestort.

Opnieuw probeert de hemel ... de aarde in beweging te brengen.

De eens verlamde mens looft en prijst zijn God.

“In de naam van Jezus Christus, de mens uit Nazareth.”

Je ziet hem een gat in de lucht springen.

Maar kan dat wel in de tempel, in het huis van God?

*

“En al het volk zag hem lopen en God loven ...”

Lopen en loven ... die twee gaan samen nu de verlamde genezen is.

De man kan z'n geluk niet op.

En iedereen ziet het en hoort het en staat verbaasd: 'Hoe is het mogelijk!'

Hoe het mogelijk is?

De Geest, die heeft het mogelijk gemaakt.

De Geest van Christus, die gekomen is om - in Jezus' naam - doven te doen horen en blinden te doen zien.

De Heilige Geest, die heeft het mogelijk gemaakt dat de lamme kan springen als een hert.

Verlamd van de moederschoot aan.

Nu lopend ... looft hij God!

Geen wonder dat ze het een wonder vonden!

* * *

En wij?

Een paar dingen die me bij het schrijven van de preek raakten.

Verlamd.

Ik zie, broeders en zusters, mensen, die verlamd zijn ... binnen en buiten de kerk.

Mensen, die verlamd, verstard zijn in regels en voorschriften.

In rituelen en gewoonten.

Het geeft hen weliswaar houvast, zekerheid, vertrouwen.

Maar ze geven de Heilige Geest geen ruimte om met kracht in deze tijd in de gemeente en in de kerken te werken.

Vasthouden aan het oude en vertrouwde.
Elkaar geen ruimte willen geven.

Ik heb dat - in het verleden - helaas meegemaakt op kerkelijke vergaderingen en in de eigen gemeente.

Ik zie ook mensen 'verlamd' op een andere manier.
Verlamd in hun ongeïnteresseerdheid.
Verlamd in hun gemakzucht.
Naar de kerk gaan ze alleen nog als het hen uitkomt.
Betrokken bij de kerk, bij de gemeente ... die tijd is allang voorbij.
Ze zijn aan de rand, ze zijn misschien al over de rand geraakt.

Ik zie ook mensen die 'verlamd' zijn op een heel andere manier.
Ze zijn verlamd doordat iemand die hen lief was hen is ontvallen.
Verlamd zijn ze in hun gemis en verdriet.
Ze hebben zich opgesloten in het kleine wereldje dat hen is overgebleven.
Ze hebben geen moed, geen fut, geen zin ... en zitten maar bij de pakken neer.

Maar ik zie anderen 'verlamd' buiten de gemeente en buiten de kerk.
Zoals die aan drugs verslaafde jonge vrouw.
Of die dakloze die elke dag met z'n daklozenkrant om een bijdrage bedelt.
Of die asielzoeker die z'n geluk zoekt in het land van de onbegrensde mogelijkheden.
Of misschien wel die buurvrouw of die buurman, die vriendin of collega ... aan de kant geschoven, gescheiden, depressief, chronisch ziek of wat dan ook.

Verlamd.
Afhankelijk van anderen.
Staan wij, broeders en zusters nog stil bij al die verlamden die we onderweg naar de tempel - naar Gods grote toekomst - tegenkomen?
Wij hebben zilver en goud.
Wij hebben het zilver van ons geloof.
Wij hebben het goud van Gods genade en van zijn liefde.
We hebben ook oneindig veel meer!
We hebben de naam van de Here Jezus Christus.
Daarom mogen we voor elkaar en voor anderen ... een helper zijn.

We mogen onszelf en al die verlamden om ons heen ... door de naam van Jezus laten aanraken.
We mogen - in het geloof - de kracht van Gods Geest ervaren.
We mogen na jaren - vol grijze dagen van verlamming - zomaar ineens een dag met een gouden rand van God ontvangen.
We mogen - door de Heilige Geest - onze richting laten veranderen.
En zo ... zo mogen we getuigen-zijn van die genezende en helende Naam.
Vertrouwend op de kracht van de Heilige Geest.
Opdat ook anderen - samen met ons - God zullen loven.
In de tempel - in de gemeente.
Zodat ook de lamme en de blinde en de dove mogen delen in het Messiaanse rijk van God.

'De lamme zal springen als een hert.'
Want Jezus gaf zijn leven.
En Jezus gaf zijn Geest.
Door de kracht van zijn Geest mogen we opstaan.
En zo vormen we met zijn alleen een grote stoet ...
Samen op weg naar zijn grote Toekomst.
'Kom ga met ons en doe als wij ...'
'Jeruzalem dat ik bemin, wij treden uwe poorten in ...'
Gaat u mee?

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Haarlem 1 juli 2001

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !